

Megjelenik hetenkint háromszor u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	12	frt.	o.	6.
Félévre	6	"	"	"
Évnyegyedre	3	"	"	"
Egy órára	1	"	"	"

Szerkesztői szállás:

belső szénutca 131. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOSZVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábas garmond sorát 1-ször 7 kr.
2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.)
Hansenstein és Voglernél (Woll-
zeile 9. szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60 sz.)

Nyilvántartási cikkeik

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett
a szerkesztőséghez csatolandók.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál
kezeltetik.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”
1869-iki folyamára.

Egy évre	12	forint	o.	ért.
Félévre	6	"	"	"
Évnyegyedre	3	"	"	"
Egy órára	1	"	"	"

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Eredeti távsürgöny.

Torda, ápril 5. — Szavaztak esti 6 óráig 840 jobb-, 630 balpárti.

Nyílt köszönet

s egy pár őszinte szó Udvarhelyszék választóihoz.

Engedjék meg mélyen tisztelt választóim, elvrokonim, barátaim, hogy most a midőn újból is bizalmukkal tisztelték meg, mielőtt képviselői állásomat elfoglalnám, még egy pár őszinte szót intézzek Önökhöz.

Mindennek előtt fogadják hálás köszönetemet azon ismételt bizalomért és kitüntetésért, melyben 29 évek folytán már 10-dikszor részesítettek; legyenek meggyőződve, hogy a bizalomnak tehetségem szerint megfelelni igyekezni fogok, s hogy ezen 10-ik megválasztásomat sokkal nagyobb kitüntetésnek tartom, mint legelső megválasztásomat 1841-ben.

Igen, uraim! mert akkor a politikai pályán még járatlan fiatal honpolgárt küldöttek személyben Udvarhelyszék rendi az erdélyi rendi országgyűlésre, útasítással ellátva; míg most, Udvarhelyszék népe küld, a népképviselő alapján összehívott pesti országgyűlésre, útasítás nélkül, egyedül ösmert elveimben bízva, jobban mondva, bízva azon párt elveiben, mely az 1865/8-ki alapokat lerakta, s mindazon anyagokat összegyűjtötte, melyre s mely által hazánk alkotmányos szabadsága, függetlensége s területi ép-sége bevehetetlen várat felépíteni az 1869/72-iki országgyűlés feladata.

Mekkora különbség van a két korszak között, mily életrevaló sarjakat hajtott azóta a honfiak áldozatkészsége, később a szenvedésekben való kitartás, s legújabb időkben a nemzet tapintatos magatartása.

Nekünk csak ápolnunk kell a megfogam-szott szabadság fáját, úgy a forradalom perzselő sugaraitól, mint a részvétlenség dermesztő hidegétől, s hazánk szebb jövője biztosítva lesz.

Akkor mindnyáján a sérelmi téren barangoltunk, alkotmányunkat még csak a kormány kihágásai ellen sem voltunk képesek megőrizni, s jogaink nem voltak egyebek írott malasztjánál. Hazánk anyagi és szellemi emelkedéséről szó sem lehetett; Európa népei nem ösmertek, vagy félre ösmertek. A feudális intézmények által elzsibbasztva, elszegényedve s szellemileg a kortól elmaradva, figyelembe nem vett senki s sor-sunk a véletlennek volt kitéve.

Ellenben ma, a midőn felelős kormányunk van, a midőn a magyar király hittel kötelezte magát a törvények megtartására és tartatására, a midőn a törvények meg is tartatnak, a midőn Európa művelt népei ösmernék s örömmel üdvözölték az 1865/8-iki országgyűlés tapintatos magatartását, a midőn a feudális intézményekből szerencsésen kibontakoztunk, a midőn alig egy pár év óta, anyagi jövedelmünk hihetetlen gyorsasággal emelkedett s merőbe tőlünk függ a szellemi téren is kipótolni a mult idő mulasztásait; kétséget nem szenved, hogy egy szebb jövőnek nézünk elébe, ha nem kapkodunk ábrándképek után, s ennek következtében nem járunk úgy, mint a mesebeli eb, mely egy vízen át úszva, meglátva a hús árnyékát, a midőn azután kapott, a valóságos húst is elvesztette.

Szóval, a nemzet sorsa a nemzet kezébe van letéve s tőlünk függ, ha valyon az 1865/8-iki alapokra s az összegyűjtött anyagokból a szabadság szent templomát építsük-e fel, vagy pedig a boszu politikától elragadtatva, párt-szenvedélytől elvakítatva, hű ábrándok után kapkodva, szétromboljuk a nagy fáradsággal lerakott alapot, szétszórjuk a gyűjtött anyagokat, s eljárásunkhoz képest, vagy azon nemzettek sorába emelkedünk, melyek Európa népei

között tényezők, vagy azok közé süllyedünk, melyek az örökös forradalmi kísérletek következtében, magok magokat felemészte, elébb hátrább ön hibáik következtében megsemmisülnek.

Mind ennek dacára a baloldali emberei azt állítják, hogy az 1865/8-iki többség s annak kifolyása a felelős magyar kormány, a haza érdekében semmit sem tett, sőt hogy nemzetünk jövőjét hozta áldozatul egy bizonytalan jövőnek, s hogy ennek következtében az 1867-iki 12. t. cz.-et már a következő országgyűlésen meg kell változtatni, más szöveggel: hogy a lajtántuli tartományokkal a practica sanctio alapján 1865/8-ban kötött szerződést meg kell változtatni.

Nem szándékom senki hazafiságát kétségbe vonni. Nem akarom a Deák-párt elveit senkire rá tuktalni. Arra nincs is szükség, miután Magyarország választóinak többsége a párt elveit mellett nyilatkozott. Am legyen kinek-kinek a maga hite szerint; de nékem úgy tetszik, hogy a balpárt emberei nem tudnak menekülni a régi táblabíró politikától, ok ma is ép oly modorban opponálnak a felelős magyar kormánynak, mint opponáltak hajdan, azon nem felelős kormányoknak, melynek minden lépte egyegy jogsérelem volt, s azon Bach- és Schmerling-féle osztrák kormányoknak, melyek a „verwirkt” elmélet alapján akarták hazánk állami létét megsemmisíteni, s a magyar nemzetet az élő nemzetek sorából kitorolni.

Innen van aztán, hogy a nép némely vidékeken, az izgatónak hitelt adva, úgy tekint a magyar kormánynak, mint az alkotmányos jogok és a nép érdekei ellenségét, s ebből kiindulva azt hiszi, hogy a kormánynak mindenben és mindenkor opponálni, azt működésében szakadatlanul zsibbasztani honfi kötelesség; sőt többre is ment az eszmézés, mert ma már a törvényhozó hatalom által hozott s kihirdetett törvények ellen is nyíltan foly az izgatás.

Mire vezethet ily eljárás egyébre, mint anarchiára; mert a mely országban a törvények iránti tiszteletlenség kap lábra, ott vége a rendnek, a csendnek, a vagyon- és személybátor-ságnak.

Nekünk Európa népei rokonszenvére, a lajtántuli országok szövetségére és a dynasztia bizalmára szükségünk van. Ugyan kérdem, hogyan képzelhetők ezen tényezőket megtarthatni, ha a mit 1865/8-ban építettünk, már 1869/72-ben újból összevombolnók; ha a csak imént kötött szerződést már is meg kívánjuk változtatni, s ha a helyett hogy arra törekednénk, miszerint testben s lélekben erősödünk, a közelebbi éveket újból közjogi vitákkal töltönnék el.

Nem, tisztelt barátim és elvrokonim! a baloldali ezen politikáját nem vallhatjuk magunkénak, különösen nem tehetjük ezt a székei nemzet érdekében, mert e népnek csendre, rendre, békére, vasutakra, gyárakra, ipariskolákra, népnevelésre van szüksége, hogy munka és szellemi erejét honában felhasználhassa, ne legyen kénytelen idegen földön keresni mindennapi kenyerét.

A székei nép nem hitt azon izgatónak, kik a csak most lefolyt képviselő választások alkalmával egy pár szavazat megnyerhetéseért oly eldorádót ígértek a népnek, melyben senki adót nem fizet, hol nincs szegény, nincs gazdag, s hol az egyes polgár nem tartozik az államért semmit tenni, míg az állam mindennel ellátja a polgárokat. Ellenben a székei nép hiszen s remél abba, miszerint az adó igazságosabb felosztása, a szorgalom, munka értékesítése, s az államhaztartás körüli megtakarítások által, a nép terheit elhordozhatóvá lehet tenni; de tudja azt is, hogy ezt csak akkor lehet elérni, ha a kormány a nép érdekeit szem előtt tartja, s a nép a kormány ily irányu törekvéseit támogatja.

A székei nép soha sem vonakodott a hazáért a nagyobb szerű pénz- és vér-áldozattól; de van is elegendő józan felfogása arra, hogy felfogja, miszerint földrajzi helyzeténél fogva szövetségességre van szüksége, s ezeket nem keresi a Duna mentén lefelé, hanem inkább felfelé, főleg pedig a Duna központjánál Pesten. Hogy a székei nép így gondolkodik, annak tetteleg bizonyosságát adta közelebből, a midőn a székei földön választott 19 képviselő közül csak kettő tartozik a baloldalhoz s a többi deákparti.

De nem csak a székei választók, hanem az összes Magyarország választói nagy többsége is kimondta választásai által, miszerint az 1865/8-iki országgyűlés többsége által köve-

tett politikát helyesnek tartja, az 1867-ik 12-ik t. cikkbe lerakott alapot elfogadja, s elég erősnek tartja arra, hogy reá az össze-gyűjtött anyagokból, hazánk alkotmányos szabadsága, függetlensége s területi ép-sége védvartát fel lehessen építeni.

Az út tehát, melyet tisztelt választóim, s hazánk választói többsége nekem kijelölt, újból azon táborba s azon zászló alá vezet, melybe s mely alatt az 1865/8-iki országgyűlésen mint közvitéz szolgáltam s most is teljes megnyug-vással fogok a Deák Ferencz zászlója alá sorakozni.

Pár nap múlva már megnyílik az 1869/72-iki országgyűlés. Önök parancsoltak, s én engedelmeskéde képviselni fogom Önöket.

A Deák-párt kétségen kívül érzi a felelő-ség terhét, melyet a választók reá róttak a midőn a többséget újból biztosították számára, de valamint nem vonakodott 1865/8-ban a felelősséget tetteiért elvállalni, úgy hazánk bel-ügyei szervezésénél sem fog visszaretenni az izgatók insinuatitól s mérsékelt, de szabad-elvű irányban fog haladni.

Azonban hazánkban nem csak az ország-gyűlés józan irányu működésére van szüksége, hanem arra is, hogy a nép s ezek közt Udvarhelyszék népe időről időre felvilágosítatva félre ne vezethetessék az izgatók által, mert nem fognak hiányozni az 1869/72-ki országgyűlésen, valamint nem hiányoztak az 1865/8-kin az izgatásra számított s haza intézett dictiók, főleg pedig számíthatunk arra, hogy a vidéken a képviselő választások alkalmával elkezdett izgatásait tovább fogja folytatni a fusionált baloldal.

Igaz hogy a baloldali izgatói a székei-földön, különösen Udvarhelyszéken, sőt általában a Királyhágón innen eddigelő nem sok sikert arattak, sőt legtöbb helyt fiaszkot csináltak. Azonban nem volna helyes elbizakodnunk, mert tapasztalatból tudhatjuk, miszerint a népet nem egyszer sikerült üres, de csattanós hazafi mondatokkal, ha mindjárt kivihetetlen, de kecsesítő ígéretekkel tévútra vezetni, s a félre vezetett nép legtöbbnyire meghusított a nemzettek legszebb törekvéseit, s bevezette azokat a reakció, absolutismus körmei közé vagy a forradalom örvényébe, mit azután maga a nép siratott meg legkeservesebben.

Jutott tehát a jelen átalakítás korszakában minden higgadt s józan felfogású polgárnak bőven teendője, mert még csak a kezdet nehézségein vagyunk túl s egyetlen ballépés megsemmisíthetné az 1865/8-ki országgyűlés minden műveit s azok közt az uniót is.

Ohajtottam volna Pestre menetelem előtt személyesen találkozni választóimmal, elvrokonim-mal, barátimmal, de miután az a körülmé-nyeknél fogva lehetetlen, fogadják újból is hálás köszönetemet, s kívánjuk, törekedjünk mindnyáján arra, Önök itthon, én Pesten, hogy a mily sikerrel volt képes megoldani az 1865/8-iki országgyűlés a practica sanctio alapján a lajtántuli országokkal a közjogi kérdéseket, éppen oly szerencsésen oldhassa meg az 1869/72-diki országgyűlés hazánk belügyei szervezését, hogy teljes lehessen hazánkban a valóságos alkotmányos szabadság diadala, egy a reactio és absolutismus, mint a féktelenség felett; hogy így a testben és lélekben megerősödött Magyarország megfelelően azon hivatásnak, melyet föle az európai civilizált népek és államok követelnek, mert csak is ezen esetben fognak teljesülhetni a nagy látnok ama szavai: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

Teljes tisztelettel maradok, Udvarhelyszék választóinak, elvrokonimnak, barátimnak alázatos szolgálja:

Id. gr. Bethlen János.

Az 1869—72-ki magyar országgyűlésre

megválasztott képviselők.

A Királyhágón innen: **Deák-pártiak:** Gr. Kálnoky Pál Bereczken, Patruba György Erzsébetvárosban, Graezer és Binder Medgyesen. **Baloldali:** Daniel Márton Erzsébetvárosban.

A Királyhágón túl: Török Sándor jobboldali Sopronmegyében,

Megválasztott eddig összesen 391 képviselő és pedig: 234 deák-párti és 157 ellenzéki, melyből 44 szélsőbal.

Lapszemle.

„A küzdelem az élet” ezim alatt gyakorlati felfogással mutatja ki a „Telegraf”. Romanu a tért, melyen a románoknak megfeszített erővel kell előre törekedni, hogy Európa többi művelt népei közt becsülettel megállhassanak. A románok — ugy-mond — hosszú századokon át küzdöttek és soha sem nyugodtak meg a szerzett babérokon; ha tehát a küzdelem az élet maga, akkor nagyon hossz-as életre számíthatnak. Hanem a küzdés folyta-tására eszközökre van szükség, még pedig szelle-miekre ép úgy, mint anyagiakra, midőn politikai téren kell küzdeni, mert valamelyik hiánya magát a sikert kockáztatja. A „Telegraf” e bevezetés után a körülmények komoly megfontolására int; nem szabad, szerinte, arany hegycélt álmodozni és nem szabad kizárólag a politikára szorítkozni. A „Telegraf” szerint, ideje a román nemzet belső szel-lemi és anyagi eszközeinek tökéletesítésére gon-dolni. Higgadt széttekintés után — ugy-mond — könnyű belátni, hogy ez minden tekintetben kívá-natos; mert ha meg is vannak az elemek, nélkül-lözhetlen azok tovább fejlesztése; oly széles alapot kell rakni, melyre nagy és szép épületet emelhe-senek, még pedig úgy, hogy ne kellessék azt az idő viharaitól féltetni. E végre a „Telegraf” a kü-velkező útát mutatja ki a korszerű haladásra. Igye-kezzenek a románok az ókori pangásban sinlő gazdaságot tökéletesíteni, okszerűen művelvén a földet, nem szorítkozván csupán azon eszközökre és gazdálkodási rendszerre, melyek már századok előtt divatoztak, s így ma csaknem teljesen elavul-tak. Tért kell foglalni a polgáriasság óriási hala-dását eszközölő ipar terén, tökéletesítvén a különb-féle mesterségeket, melyek biztosítják az egyéni jólétet, módot és eszközöket szolgáltatnak a nem-zeti lét megvédésére s a nemzeti érdekekért foly-tatandó küzdelem kitarthatására. Végül műveljék tel-jes erejükből a tudományok különféle szakmáit. Így azután ki lesznek elégtve az egyéni érdekek, sorakozhatnak a közérdek emelésére, sőt lesz mód-juk a nemzeti és világpolgári érdekekért is hatá-lyosan sorompóba lépni.

A „Telegraf” figyelmezteti a románokat arra, hogy a kijelölt három irányban igyekezzenek ha-ladni, ama három eszme valósiságát karolják fel, megemlékezve arról, hogy a ki nem halad előre — elmarad; haladásnak pedig annál könnyebb, mert a művelt Nyugat nyomdokait kell követniük és nin-csenek vak kísérletekre utalva, miután a helyes út és célra vezető eszközök már meg vannak álla-pítva, a románoknak csak alkalmazni kell azokat. A civilizatio ily alapköveinek letétele után politi-kai tekintetben is kedvezőbb sülkkel folytathatják munkálkodásukat.

A „Sieb. deut. Wblt” egészen más szemlű-ven át vizsgálja a királyföldi képviselőválasztáso-kat, mint az ifjú századok lapjai. Nagyon zokon veszi, hogy Segesvárt ismét megválaszták Fab-ritiust, az ó század határgrófsági rögeszmék e ki-méletlen ostromozóját, s azzal vigasztalja magát, hogy csak 34 szótöbbséget nyertett. A „Sieb. d. Wblt” ezt az ifjú századok vereaségének hirdeti, miután a diadal a Fabritius féle erkölcsstelen elvek alapján vívott ki; azonban nagyon bölcsen hallgat ez erkölcsstelen alapok minőségéről s az ó-századokat azzal biztatja, hogy a ma legyőzöttek, holnap győzelmesek leendnek Segesvárt is; az „ifjú századokat” pedig sajnálja azon csalódás miatt, mely Fabritius megválasztása folytán rájuk vára-kozik.

Egészen felvidul a „Sieb. d. Wblt” arca, midőn az ügyhízi és n-sinli választásokról ír, mivel itt ó-századok nyerték el a képviselői díszes állást. Beszterczére terve, itt az egyik jóllet ita-tással vádolja s a bornak tulajdonítja azt, hogy a választottak egyike nem tisztá vizit ó-század. Hanem e kis trümpcepp mellett felmutatja a nagy darab színművet is, azt t. i., hogy a beszttercezi vidéki gyűlés fölterjesztett tett a miniszteriumhoz, mely-ben világosan kimutatja, hogy a nemzetiségi tör-vény némely szabályainak életbeletétele „teljes lehetetlenség”; a „Sieb. deu. Wblt” reméli, hogy ez okok fontosságát a belügyminiszter is kellően méltányolanda.

Végül arról elmélkedik a „Sieb. d. Wblt”, mily kedvezőtlen eredménnyel végződtek a kép-viselőválasztások a kormánypártra nézve; nemcsak tetemes számu képviselői székeket vesztett, hanem legjobb capacitásai közül is többen vereaséget szen-vedtek, így különösen Pesten, hol még Deák sem választott meg egyhangulag. A tények ilyszert regisztrálását azzal fejezi be a „Sieb. d. Wblt”, miszerint nem valószínű, hogy ezek folytán a kor-mány inkább balra kanyarodjék, mivel a pártok közti különbség úgy is csak politikai és nem elvi eltérésekben jelentkezik. A „Sieb. d. Wblt” hangulatán meglátszik az, hogy a Királyföld id. szervezése küzdeben állunk — nem csoda, ha ez komorkorságot szül.

A Magyarország és Erdély

egyesítésének részletes szabályozásáról szóló 1868. XLIII. t. cikk 10. §-a értelmében a m. k. belügyminiszter által kibocsátott ideiglenes szabályzat a képviselő-testületek, valamint a széki, vidéki és községi tisztviselők választására nézve a Királyföldön.

I. A képviselő-testületekről.

1. §. A képviselő-testületek, ugymint: a községek közönségei, a széki és vidéki gyűlések és az egyetem

- a) a községi közönségek önkiszolgálásának,
- b) az ispán és a tanácsok (felügyelőségek) kijelölési jogának,
- c) az utasítási jognak egyidejű megszűntetésével nyomon a következőleg rendeztetnek:

A) A képviselő-testület a községekben. 2. §. A községek közönségeit illetőleg választási joggal bírnak mindazok, kik az országgyűlési képviselők választására jogosítottak.

A mely községekben ezen kulcs szerint a választásra jogosultak száma a községi adófizető tagok számának felét nem tűné meg, ezen létszámot a választásra jogosultak után a legtöbb adót fizető, különben ki nem zárt községi tagokból kell előállítani.

3. §. A választási jog csupán személyesen és csak az állandó lakás helyén gyakorolható.

4. §. A választási jog gyakorlásából a nők és idegenek kivül még kizárók: kik a fennálló hazai törvények szerint saját jogügyleteik személyes intézésére képtelenek, továbbá, kik valamely közbüntetés, vagy valamely nyereszkesedési vágyból elkövetett, büntetés alá eső cselekvény miatt vizsgálat alatt állanak, vagy bűnösöknek ítéltettek; végül mindazok, kik gazdálkodás cselédi viszonyban állanak.

5. §. Minden választó bevélezhető a képviselőbe, de a fentebbi kizáró okok előfordulása esetében elveszti választóhatóságát és a már netán megtörtént bevélezésétől is érvényességét.

6. §. A községi közönség azon községekben, melyekben a választásra jogosultak száma 50 egyénnél többre rug, az oráron kívül még legalább 12 tagból áll.

A mely községekben pedig 50 választónál több van, ott a közönség minden további 10 választó után egy-egy taggal szaporíthatik, úgy azonban, hogy a képviselők száma Nagy-Szeben és Brassó városokban 150-nél, a többi városokban 120-nál, más székhelyekben (Vorort) 60-nál, mezővárosokban 48-nál, végre falusi községekben 36-nál többre nem emelkedhetik.

7. §. A községi képviselőbe való választás 6 évi tartamra történik. Két évenként a tagok egy harmada kilép és új választás által pótolatik. A kilépés az első és második ízben sorshúzás után következik be, azontul pedig a működés tartamának lejártá folytán. A kilépők ismét választhatók.

Az időközben valamiképp megtörtént helyekre azok lépnek, kik a választás alkalmával a megválasztottak által nyert szavazatok számát leginkább megközelítő legtöbb szavazatot nyertek.

Az orator két évi tartamra választatik, és választása a közönségnek minden két évből ki-gészítése után és által vitetik szabadon végbe; mindazonáltal a városokban és székhelyekben a

politikai főtisztviselő, mezővárosokban és falvakban pedig a helyeségi előjáró elnökelete alatt.

B) A kerületi képviselő-testület.

8. §. A kerületi gyűlés áll a székhely vagy kerülethez tartozó községek képviselőiből, ideértve az ugyanazon széki vagy kerületi törvényhatóság alá tartozó, ezelőtt jobbágy-helységeket is, míg ezek a törvényhozás után ugyanazon vagy más törvényhatósági kerületbe nem kebelezettek be.

9. §. A képviselők a 2. §-ban kijelölt választók által 2 évre választatnak, ha és a meny-nyiben a végleges szabályozás törvényhozás után korábban be nem következnek, és pedig oly községek, melyekben a 2. §-szerint a választásra jogosultak száma 50-nél kevesebb: egy-egy képviselőt — a melyekben az ugyanoly választók száma 50-től 100-ig terjed: kettőt — végre, a melyekben a szint-oly választók száma még nagyobb, hármat, mezővárosok pedig négy képviselőt küldenek a kerületi gyűlésbe.

Nagy-Szeben és Brassó a kerületi képviselők összes számának felét, a többi városok két ötödét, más tiszt székelyek (Practorialorte) pedig egy ötödét küldik a kerületi gyűlésbe.

10. §. A kerületi gyűlés minden év leforgása alatt legalább egyszer összehívandó, és összehívandó mindannyiszor, valahányszor az illető kerületi főtisztviselő, vagy az e végre a kerületi gyűlés által kinevezendő állandó választmány szükségének látandja.

Az elnökletet a kerület legfőbb közigazgatási tisztviselője vagy annak helyettese viszi.

A kerületi gyűlés határozatképes, ha összes tagjainak felénél több tag van jelen.

A kerületi képviselők igazolására az illető helyhatóságok (Ortsämter) által megbízó levél állítandó ki.

C) Az egyetem.

11. §. A nemzeti egyetembe:

- a) a nagy-szebeni széki és a brassói kerület három három, a többi kerületek pedig két-két képviselőt.
- b) Nagy-Szeben és Brassó városok egyenként három, Szegevár, Medgyes, Beszterce, Szász-Sebes és Szászváros pedig egyenként két képviselőt,
- c) Nagy-Sink, Köhalom, Szerdahely és Uj-egyház székhelyek egy képviselőt küldenek.

12. §. A székek, kerületek és városok képviselői az illető városi vagy kerületi képviselő-testületek által választatnak.

13. §. Az egyetemnek az ispán által évenként legalább egyszer egybe kell hívatnia, a képviselőknek minden alkalommal ujonnan kell választatniok.

14. Egyetemi képviselővé mindenki választható, ki a Királyföld bármely községében activ választói joggal bír.

A választóhatóság elvesztésével a képviselői megbízatás elenyészik.

15. §. Az egyetembe megválasztott municipális és községi tisztviselőktől a szabadságidő meg nem vonható.

16. §. Az egyetem határozati képességére nézve a tagok több mint felének jelenléte szükséges.

17. §. Az egyetemben az ő felsége által véglegesen vagy ideiglenesen kinevezett ispán elnök, s ennek távollétében a nagy-szebeni polgármester.

jót tudnék állni azon bár legkiterjedtebb kívánságok teljesüléseért is, melyet Magyarország újjászülése és emelése körül csak óhajítani lehet. Kegyed ideje sokkal drágább, hogy sem azt a gyermekek körül elforgásolja (bármily kedves éledelet is legyen az).

Minden ideje, gondolata, fáradozása oda irányuljanak, hogy egy nagy „nemzeti egyesület” megalakuljon, melyhez csatlakozzék a nemesség, papság, a tudósok, a gazdagok, röviden: mindaz, a mi jó és kitűnő, ezen egyszerű nemzeti célra legyen szentelve, melynek működéséből az óvodák képezzék a 10-dik, vagy 20-dik részt. Csak egy szabad órával rendelkezem, s köteteket tudnék a tárgyról írni. Az egyesület királyi oltalom alatt álljon. Semmi sem létesülhet a kormány oltalma nélkül és semminek sem szabad ellene téve lenni!

Továbbá nemzeti kell hogy legyen az egyesület s tárgya: „Magyarország.” Legyen az vallásos, de nem katolikus, vagy protestáns, vagy pedig görög; tehát vallásos, mely ellen senkinek nem lesz kifogása, s melyhez mindenki szívesen csatlakozhassék. A nádor főherceg főnöke és védura legyen a társaságnak; neje álljon a női ügyek élén, a kiseddovás ügyében. Semmi pártoskodásnak, vagy féltékenységeknek nem szabad előfordulnia. Egyesség és összetartás képezzék az egész lelket. Apróbb megkülönböztetéseket s azon kérdéseket, hogy t. i. vajjon ki foglaljon első, vagy utolsó helyet az egyesületben, honok javáért áldozatul kell hogy hozzák. (Gondoljon kegyed a Megváltó utasítására e tekintetben, melyet tanítványainak adott, s nem tévedhet.) Bocasson meg e nyilatkozatomért, de anynyira féltsem „kis óvonezom létrejöttét”, ki, az isteni gondviselés s kegyed fáradozásai nyomán, kívánom, a föld egyik óriásává nőjje ki magát! Nálunk, itt Angolhonban, 400,000 tagból álló

18. §. Az egyetem az 1868. évi XLIII. törvények 11. cikk §-a által az 1791. évi XIII. törvényekre való tekintettel megállapított hatáskörében marad, s ennek áthágásától tartózkodnia kell.

Zárhatározványok.

19. §. A széki és kerületi képviselők, valamint az egyetem jegyzőkönyvei, minden ülésszak lejártával a magyar kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztendők.

20. §. A választók összehívásánál s a választásoknál követendő eljárást a szász ispán meghallgatásával a belügyminiszterium határozza meg s annak kellő foganatosítására a szász ispán által ügyeltet fel.

Az illető új képviselői testületek által saját számukra szerkesztendő ügyrendtartás a szász ispán által a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztetik.

Az ülések rendszerint nyilvánosak.

21. §. Minden választás titkosan, személyesen és írott jegy által teljesítendő.

22. §. A megbízó levelek és választási ténnyek elleni panaszok fölött az illető új képviselő testületek megalakulásuk után, a kifogás alá nem esett tagok által véglegesen határozhatnak.

II. A tisztviselők választásáról.

23. §. A községi, széki és kerületi képviselők, mindjárt megalakulásuk után, az illető tisztviselőket, azonban csak azon időtartamra, míg a törvényhozás utáni végleges szervezés bekövetkezik, megválasztják. A tisztviselők minősége és létszáma az eddigi marad.

24. §. A széki s illetőleg kerületi képviselők, — a városi községek és székhelyek tisztviselőit pedig az illető városok és székhelyek képviselői választják a szász ispán által kitűzendő legalább három jelölt közül; mi részben ő sem a tanácsbeliek személyzetére a főtisztviselői állásokat illetőleg, sem a képviselők tagjaira a tanácsnokok és tlnökök kijelölése körül nem tartozik tekintettel lenni.

25. §. A törvényhozás intézkedéseig úgy, mint eddig, választás alá nem esnek: a titkárok és a kezelési tisztviselők, kiket az illető tanács (officialat), ugyszintén az ügyészek, a széki és kerületi jegyzők sem, kiket az ispán nevez ki.

26. §. A törvényzéki tisztviselőnek a bírói hivatal gyakorlására törvényesen képesítve kell lenniök. A politikai tisztviselőknél jogi szakképzettség kimutatása nem igényeltetik.

27. §. A községi képviselők saját allodialis pénztári, adóbejáró s árvalügyi tisztviselőiket, kikért felelősséggel tartoznak, ugyszintén a tisztán községi mérnököket, építészeti s erdészeti tisztviselőket, kórházi orvosokat sat. szabadon választják.

28. §. A községi tisztviselőket a falvakban és mezővárosokban, melyek nem székhelyek, az illető képviselő választja, a széki vagy kerületi főtisztviselő kijelölése nyomán, mire nézve a 24-ik §. végshatványai irányadók.

29. §. Széki és kerületi orvosi, mérnöki és erdési állomásokra pályázat hirdetendő.

A szász ispán köréhez tartozik a jelentkezők szakképességét és alkalmas voltát megbírálni s közülük az alkalmas pályázókat, vagy ha ilyenek többen vannak, legalább hármat kijelölni, kik közül azután az illető széki vagy kerületi képviselő választ.

kis gyermekhad **) van, kik mind egy rendszer után neveltetnek. Ugyan kinek a gyámlatása folytán? Tán a kormányának? Oh nem! Az nekünk semmi; az nekünk nem tesz semmit; hanem egyesek törekvései nyomán, kik kezdetben kis számmal ugyan, de telve jó akarattal, évről-évre, időt és erőt arra fordítottak, hogy egy sokak egyesülete létre jöhetett, s fáradozásaik gyümölcséből nemcsak egy óriási terebélyes fa nőtt ki magát, melynek tőle árnyában most milliók pihennek! A 400,000 gyermek egy időbeni felneveltetése fáradozásaik édes gyümölcse lett.

Magyarhon nemesei! menjetek oda, nézzétek meg! s tegyetek hasonlót hazátokért! Tán ha tudnék országokban oly venyigét fölfedezni, mely a tokait fölülmulná; ha Ferencz gróf (gr. B. Teréz édes testvére, a most is élő gr. B. Geiza édes apja) juthányait havonként megdölné tudnám; ha Eszterházy hercegnek arany- s a magyar királynak önbányákat fedeznének föl: bizonynyal merő figyelem tárgya lehetnének, s tán még jutalomra is tartatnék számot! De van egy bányá, mely becsesebb amazoknál, mely könnyebben munkálható, ha t. i. ismereteket terjesztünk s a szellemi erők fejlesztését előmozdítjuk. Ismeretek, hatalom és gazdagság: egyértelmű minden hazában s minden körülmények között. Így lettek p. o. Angolhonban — néhány év előtt — iskolák és intézetek a mechanizmus tanulmányozására. Vessen grófnő egy pillantást az eredményekre! Angolhon gazdagsága nem földbirtok, mert hisz földünk terméketlen, égalunk nem kedvező; nem gyapjából, juh- és szarvasmarha-fal-

**) A még 1861-ben Londonban tartózkodó jeles hazánkfi, Rónai Jácint (ki jelenleg a magyar akademia jegyzője) érteit Ney Ferencz, akkori képződei igazgató, hogy most (1861.) Albion (Angolhon) óvonezai meghaladják az 1 és 1/2 milliót!

30. §. A belügyminiszterhez megerősítés végett a székek és kerületek megválasztott politikai főtisztviselői följelentendők.

31. §. A törvényhozás utáni végleges szervezési tisedesbe jövő tisztviselői állomások a fennelírt módon töltendők be.

32. §. A széki és kerületi hivataloknak (tanácsok) tisztán csak politikai ügyeket tárgyzó jegyzőkönyvei a szász ispánnak havonként mutatandók be.

33. §. Azon a fennebbi határozványok értelmében eszközözlendő új választásoknál kimaradt tisztviselők, kik egész életük tartamára lettek alkalmazva, s kiknek állomásai eddigelé rendes újaválasztás alá nem estek, az 1848. évi XXIII. t. cz. által megállapított elbánásban részesítendők az illető helybeli majorsági pénztár terhére.

Napi hírek.

Tisztelettel kérjük azon évnegyedes t. előfizetőinket, kiknek előfizetése m. hó végével lejárt, méltóztasának lapunk megküldése iránt mielőbb rendelkezni, nehogy a pontos megküldésben fenakadás jöjjen közbe.

— A Királyhágón inneni iskolák főigazgatójává kormányzéki titkok és m. kir. tanácsos Pál Sándor nevetetett ki.

— Az országgyűlés koronaküül, békésgyulai képviselő, Boczkó Dánielt emlegetik; az elnökségre a baloldal Ghyecy Kálmánt, a deakpárt Somsich Pált nézte volna ki.

— A honvédelmi miniszterium számvérségi osztályánál igazgató Cserhalmay Ferencz lett.

— Kolozsmegye egyik havasi falujában Mariselen közelebről egy 126 éves ember halt meg. Ezzel történt meg, hogy halála előtt néhány hóval bizonyos tgyben mint tanu levén kihallgatva, a korára vonatkozó kérdésre „huszonhat” tal felelt. Másodszori kérdésre mondta meg aztán hogy nem tréfa biz e, csakhogy ez a huszonhat százra van építve, hanem ő már csak így számít.

— (Necrolog.) Az egyház, a család, a társaság szíve mélyből sóhajta: sófalvi Miklós Miklós nincs többé! A nagyenyedi ev. ref. egyházmegye buzgó főjegyzőjét; az ő tordai egyház harminczhárom éves hív pásztorát; Domján-szegi Domján Eszter a harmincz éves szerető férjét; Gizella, Ida, ennek férje: Várady Károly s kiskori gyermekök: Aurél és Hermina a felejtetlen édes atyát, apóst és nagyatyát; Polixéna, Zöld Lajosné és Debora, ev. ref. esperes Szakács István neje, a páratlan testvért siratják a 61 évet élt igaz emberben, ki e hó 28-dikán d. u. 1 órakor, majdnem másfél évi szenvedés után, tüdőszélhűdés folytán lépett ki, az Ur egyetlen hívó szavára, az élek sorából. Az, ki így élt s így halt meg: nem örökre búcsuzik tőlünk, s e hó 31-kén d. u. 3 órakor a tordai ev. ref. papj lakból, a szokásos gyászszertartás után csak földi részét fogjuk az ő tordai temetőkerbe kikísérni, mert lelke el s emléke áldva lesz közöttünk!! Tordán, 1869. márcz. 30. dízán.

— Necrolog. Zsombori János és testvére Farkas, neje Marosi Katalin, gyermekeik: Luiza, János és Laura, a magok, valamint távolabbi rokonok nevében mély fájdalommal jelentik a szerető unokatestvér és rokon: Becze Teréziának

kakból áll, hanem áll főképp mechanikában és mechanik által. Hat-hét hó múlva hallani fogja kegyed, hogy 30 tonna nehézségű kocsi 30 mérföldnyi távolságon haladnak egy óra alatt Angolhon egyik állomásától a másikig — nem lovak által vonatva, hanem gőzerő által hajtva. Ily végeredmények hozatnak létre ismeretek által! Ezer bizonyosság volna idézhető; én csak egyre bivatkozom. Franciaország matematikusai régóta már tengeri építkezésre függeszték figyelmüket. Mi lett ennek eredménye? Nem más, mint az, hogy jelenleg Franciaország bennünket a hajóépítés dolgában fölül mult és hogy mi (mert azokhoz hasonlót előállítani nem tudunk) fölök vásároljuk meg azokat. Legjobb hajóink, vagy francia készítmények, vagy francia mintá után készítték.

Magyarhon megmérhetlen segédforrással bír, van mindene saját körében, csak ismeretei nincsenek! Mig egyfelől Törökország kísérőties szelleme keletről remül és rettegésbe hozá, addig másfelől Ausztria emelt „világosság” tákarót szemé elé! De végre hagyjunk már föl a sötétség munkájával, állítsuk magunkra a világosság páncélát s a föld népei között hadd emelje föl Magyarország még egyszer fejét!

Egy más tárgy, melyre az egyesület figyelme folytonosan fordítva legyen: „fordítások ***).” Nekünk, itt Angolhonban, egy egyesületünk van, mely szerkeszt; összeállít és kiad igen olcsón minden ***). A nemes honleány — e tárgybani figyelmeztetés következtében — javasolta is az 1837-ki febr. 3-án tartott közgyűlésen egy ily fordító társulat létrejöttelét; a minek folytán már is a febr. 19-iki választmányi gyűlésen Kossuth Lajos „Wilderspin”, Festetics Leó gróf elnök „Kiefer Konrad” műveit lefordítani igérték; egy titkári hirdetés pedig az újságlapokban minden hazafi író e részben munkás részvétre kért föl. Mind ebből ez ideig semmi sem lett.

TÁRCZA.

Edvard Reed londoni ev. lelkesnek levele *) gróf Brunswick Terézhez, Magyarhon lelkes leányához 1830. június 12-kén.

(Folytatás.)

— — — És most legjobb barátom! bocasson meg, ha egy némely dolgot tán részletesebben érintek, mert úgy látom, kis sajkája evező, vitorla és iránytű nélkül áll a vizen, s én azon részvétet érzem kegyed iránt, mint a minőt támaszt egy oly vándor, ki ismeretlen földet — útmutató, földabrosz, sőt minden bizonyos járt út nélkül — készül bejárni, s előlegesen nem vezérli őt egyéb, csak az „égi világosság”, mely feje fölött elterül.

Óhajtanám tehát, hogy ne találtassam unalmasnak, midőn egy némely utasítást adni merészkedem, mely utasítások becsét kegyed évek multával érezni fogja, midőn majd nemzeti nagyságok csoda-sokasága kegyed és barátait bámuló szemei előtt ott állanak s a legkisebb kezdetből kifejlteni fognak.

Legelőbb is tehát kegyednek másra kell bízni az óvodák felügyeletét, pl. egy oly egyénre, ki az óvodai pályára már készült. Ez mulhaton szükséges. Kövesse, tisztelt barátom, tanácsomat, s én

*) E becses levél eredetije a kiseddovádakat Magyarországon terjesztő egyesület levéltárában őriztetik, mely közérdeklő levelet Horkai György, a (budai) vizivárosi kiseddovádának (melyet a grófnő 1828. jan. 1-én sajátkezűleg nyitott meg Magyarhonban legelőször) 25 év óta érdemes vezérloje, szolgálatotlót át a fennemlített levéltárba.

f. hó 30-án reggeli 6 órakor, életének 62-ik évében, négy napi fekvő betegséggel, vesegyulladás miatt, a halotti szentségek áhitatos felvétele után, egy szebb hazába kültözését. Béke poraira! Fejéred, márczius 31. 1869.

— Mint Pestről írják, eddig mintegy 400 volt honvédtiszt jelentkezett a felállítandó honvédségre.

— Heves megyében, mint az „Eger” írja: gr. Szapáry Gyula kir. biztos által, korteskedés miatt ellenük emelt panaszok folytán, hivataluktól tölben fölfüggesztettek.

** Odrzywolski Nátész József hírneves guitarreművész mult vasárnap tartá meg hangversenyét városunk vigadó-termében. Nagy számú válogatott közönség gyűlt egybe a szibériai barbar fogság sok keserves évet átélő lengyel művész meghallgatására. Igaz, hogy a guitarre legkevésbé alkalmas a nagyszerű hatás előidézésére, a művészi tökély kifejtésére, különösen oly helyiségben, minő a mi redoute termünk, hol a halkabb zenehangok mintegy elenyésznek. Hanem annál inkább meglepte a hallgató közönséget ama páratlan technikai ügyesség, melyet a művész a kevésbé tökéletes zeneszeren kifejtett, midőn szívehezszóló, elragadó dalmakok keltek hurjain a művészkéz érintésére.

Odrzywolski bámulatos könnyűséggel, megfoghatatlan gyorsasággal, mely értelem adta elő a jól választott „Concertino” darabot. „Idylle” című színdarabja nemcsak az előadás művészi tökélye, de a szerkesztő szépségei által is zajos tapsok ragadta a műtört közönséget. Nem különben méltán kiváló tetszésben részesültek a „Krakoviaki” és „Ukraini” valóban elbájoló lengyel népdalok, melyekből egy földre tiport szerencsétlen nagy és nemes nemzet minden mértékét felül múló keservének, de egyszersmind törhetlen szívósságú érellyének hangjai érinték a magyar testvéri kebleket, mintegy felidézve saját szenvedéseink nehéz napjait s dicsőségünk annyi fényes emlékét. A közönség ismételve zajos tetszésnyilvánításokban részesíté a művészt, a sokat bányátott lengyel hazafit. — A hangversenyben közreműködők mindnyájan becsülettel megfeleltek a feladatnak. Waszics Izabella kisasszony igazán szépen énekelt Meyerbeer „Ördög Róbert”-jének gyönyörű dallamát; ugyi Vikol Póli kisasszony is sikerrel kitűzött meg a két nehéz soloval, oly nyugalommal és érzellemmel adván elő azokat, hogy ez bármilyre teljesen routenirozott énekesnőnek dicsegetésre válandott volna. Szóval Rossini „Stabat mater”-je minden részleteiben művészi adatott elő, miből jelentékeny része az érdemnek a fáradságot nem kímélő Pichler Bódog jeles karmesterünkét illeti, kinek köszönhető nagy részt közönségünk azon élvezetét is, hogy a derék lengyel művészt meghallgatni alkalmá nyílt. A közreműködő zene- és énekkarról általában is csak dicsőretest mondhatunk. Concert közönségünk bizonyony még nagyon sokáig kedvesen fog visszaemlékezni e vasárnapi hangversenyre.

— A sétatéri-egylet választmánya tegnap gyűlést tartván, a sétatéri kioszk, tő és vendéglő hasznosbérbe adását elhatározta. Ezekre az árverés e városi községteremben a jövő vasárnap f. hó 11-én délután 3 órakor fog megtartatni.

— Mindazon igen tisztelt műkedvelő nrlölgyek és uraknak, kiválólag t. Gegenbauer és Pichler Bódog zeneigazgató urnak, kik szerény működésüket hangversenyekben látszólag pártolva, azt oly kitűnő eredményig fokozni képesek voltak — nem különben a hangversenyemét látó

nemű és tartalmu fordításokat — a tudomány minden ágából. Ezen egyesület versenyül szolgált egy Párisban keletkezett „fordító-társaságnak”, melynek szinte az a célja; s Franciaország számára 300 kisebb elemi értekezlet kiadását eredményezte, 300 különböző tárgyról, szegények, mint minden sor-sak számára. En a magyar nemzeti egyesületnek a becses tagjainak azt ajánlanám, hogy 3, vagy 4 kitűnő s munkás férfit csak e célra képeztetne ki, s nem a művek szerkesztésére (mert a vállalat, Magyarországon, felette nehéz és drága volna), hanem csupán a mi vetésünk learatására, begyűjtésére; működésnek csak a fordítás terén, hasznosítanak azt föl, a legjobbat, a leghasznosabbat ki-szemelvén. Egy-egy tárgyról havonként meg-jelenhet egy füzet; így apránként, hogy netalán sok megkezdve s kevés végezve legyen, hanem inkább megfordítva. A legnagyobb és tán egyedüli akadály, melylyel önnök küzdeni kell: a „nyelv-különbség” leend Magyarban; s egy új nemzede-k képes volna ezen nehézséget is megsemmisí-teni! Ez előtt 40 évvel Franciaország 3/4 része oly sajtóságos kiejtéssel beszélt, hogy meg nem ért-hették egymást; jelenleg ugyanott „32 millió” be-szél franczián. Ajánlom, hogy csak is „a magyar nyelvben” keresse boldogulását: „Ez az arany bá-nya, ****) mely munka alá veendő, s a vállalat kivitele könnyű leend!”

Eduard Reed s. k.

(Vége következik.)

****) Báro Wesselényi Miklós „Szózat” cí-mű munkáját elég legyen egyszerűen megemlí-tem, melyben a magyar nyelv megmentésére és nemzetiességünk terjesztésére leghatásosabb eszkö-zül a kiadódóvódák minél nagyobb számban föl-állítást ajánlja.

Deák Ferencz nagy hazánkfia szintén a kis-

gató nagydímet külsőségnek rögtön elutasasom-miatt ezennel mélyen érző köszönetemet jelentem. Odrzywolski József.

— Pataky Dániel ur Erdély főorvosa, Pesten terhes betegségből felgyógyulva, onnan fo-lyó ápril 2-án körülkbe szerencsésen megérkezett. Az őszinte részvét, mely a külsőzetetben álló szenvedő iránt távollétének egész ideje alatt min-den osztálybelieknek mutatkozott, — élénk és ér-demlett kifejezést nyert óhajtott megérkezésének pillanatában — a házánál várakozott feles jóbá-ratok, tisztelők és ismerősök őszinte üdvözlésében. Tartsa meg az ég állandó egészségben a tisztelt főorvos urat, hogy számos érdemeit még hosszú évek során tetézhesse — az emberiség érdekében mindig kész szolgálataival!

— A magyar orsz. lövés-szövetség márcz. 20 ki és 22 ki gyűlésére képviselőket küld-tek a bajai, debreczeni, egri, nagyvárad, szebeni, kassai, munkácsi, budai, pesti, pozsonyi, szászvá-rosi, szathmár-nemethi, székes-fehérvári és oravi-czai lövészegeletek. Az alapszabályokat két nap alatt megvitatták és így ez első gyűlés teendője be lévén fejezve, márcz. 22. déiben egy fényes bankettel vettek búcsút egymástól az új szöv-et-ségbe lépett lövészek.

— A selyemgubók bevéltására egy rész-vénytársulat van alakulóban Pesten; tervezetének kidolgozásával egy küldöttséget bizott meg, mely jelentésében kiemeli az ily társaság nélkülözhet-lenségét a selyemtermelésre nézve.

— Tüzes politikus. Tenger adoma in-dult világnak a választások alkalmával, s ha talán van köztük csak pusztán adoma is, azért mind-anynia jellemzőnek marad. Az ismét a Királyhá-gón túlról kél, hogy a választás előtt egyik jelölt nevét a házfalakra írkálták fel szénrel jó vasta-gom. A választók egyike balalós antipathiával vi-seltetvén a felpingált jelölt iránt, reggelenként szorgalmasan letörölte az éjjel felírt nevet; azon-ban a hetedik reggelen is ott pillantván meg azt, hallatlan dühbe jön, felgyújtja fabáját, s az oltani sietőknek bűszkén veti oda: „Már írjátok fel, ha lesz hová.”

— A zsidók Európában a leg-ujabb statisztikai kimutatás szerint: kö-vetkezőleg vannak elosztva: Lengyelországban minden 7 lakosra esik 1 zsidó, Ausztriában 33-ra esik egy, Oroszországban 42-re, Hollandiában 52-re, Törökországban 61-re, Németországban 105-re, Bel-giumban 333-ra, Olaszországban 412-re Angliá-ban 446-ra, Franciaországban 463-ra, Sweicz-ban 595-re, Svécziá és Norvégiában 664-re. Leg-sűrűbben jelenkeznek tehát Lengyelországban s utána mindjárt az osztrák-magyar birodalomban.

— Nem mindennapi levelet kapott Jó-kai Mór egy porosz hadnagytól. A levél írja el-beszéli, hogy a porosz hadjárat után Bécs egyik kávéházában a lefolyt hadjárat egyes episdjairól beszélgetvén, midőn említé, hogy néhány porosz hu-szárral egy sereg magyar huszárt kergetett meg, egy katona formaember hozzálép, s hazugnak nyilvánítva ugy arezul tti, hogy elszédült, s mire magához jött már az utcára volt kivelve. 1866 óta keresi ez egyént, kit — mint a kérdéses kávéház egyik szolgáljától hallotta — Jókainak hívnak. Mondja meg azért neki Jókai Mór, hogy ki ez? Jókay az-zal felel, hogy ő nem tudakozó intézet; hanem ve-gye elé az arezul ütött a katonai schematismust, talán ráakad arra a kit keres.

— Nagy manifestatio. Barcelonában a

dedódódákat — újabbkori intézeteink között — leg-tyűvősebbnek tartja az alapnevelés és a magyar nyelv emelése terén. Helyén látom egyik nevezetes költő életéből idézni a következő sorokat:

Kisfaludy Sándor a zalaegerszegi közgyűlé-sen volt, midőn az újonan hozott, a magyar nyel-vet kormánynyelvvé tevő törvény kihirdetett. Ak-kor felesége a többek között ezt írja férjének: „Videkünk felett tegnapelőtt egy borzasztó fer-geteg ment keresztül jégzáporral. A sílmeghi és ren-deki mezőnek egy részét jól megverte: a szőlőt gyengében csapta meg. Minket mind a két helyen talált ismét. Ne búsulj! mert hagyott is még. Ne boszankodj, mert már megszokhattuk. Tarts inkább velem, gondolám: Isten adta, Isten el is vette, le-gyen áldott szent neve érette!” — Kisfaludy akkor nyomban ezt válaszol: „Jegedet most fel sem ve-szem. Kenyerünk, borunk lesz talán, míg élünk; mert önértésem mondja, hogy megérdemlem veled együtt és megiszolgom, habár nem fizetett és nem tisztviselő is, e kenyeret, bort, melyet a magyar föld terem. En tenéked jobb hirt mondok: a jég, mely hazánkat és nemzetünket sok száz év óta folyvást verte, megszünt. A magyar hazafiságnak és nemzetiségnek magva, melyet én a magam módja szerint és mások is, de nem so-kan, ismét a magok módja szerint a magyar ke-blebe vetettünk, harmincz esztendő folyta alatt kel-vén, bokrosodván, nővén, most megérett és az arany gyümölcsnek aratása, nóha sok akadálylyal küzdve, megtörtént. Halljad és örülj: a magyar nyelv törvény által kormánynyelvvé lett! Az „an-gyal kertek” (igy hitták akkor a kiadódóvódákat) csemetéit is kezdik külföldről a magyar földre át-ültetni. Ezeknek következtése egy fertály század mulva tízen két millió magyar lesz. Mi azt nem értjük. Ezen szép s nagy ter-mésből önértésemből mondhatom, legalább egy kéve az én munkám. Ezen kévére örömtelven ülök le és hogy én is a bibliából szóljak, mint te, azt mon-dom: most már örömet megalok, mert látják sze-meim a jövőnd nagy és erős magyar nemzetet!”

nemzeti munka érdekében márcz. 21-én manifes-tatio volt. Csak 100,000 ember volt egy csapat-ban hét zenekarral és 140 lobogóval. A menet 7 egész óráig tartott.

** Megjelentek és szerkesztőségünkhez beküldték következő zongorahangjegyek: „Kos-suth csárdás, Tisza Aladár”, „Népdal”, „Czigány vagyok rest a nevem” csárdás, „Alföldi győn-gyók” Hedri Ferenczről; „Aljoita négyes, Egritől, és Manófeld polka Körnertől. Kiadójk Taborsky és Pars, mely nevek már magokban biztosítéka a kellesinnak. Ez újabb küldemény beltartalma is fi-gyelmet érdemel, ajánljuk a zenekedvelőknek.

— Éhhallálal akarta magát egy budai fiatal ember kivégezni, a ki különben igen jó kö-rülmények közt élt. Már közel volt czéljához, a halálhoz, midőn néhány ismerőse egészen elgyen-gültlen ágyban fekvé találta. Bizar tetteinek indo-kát nem tudni, csak annyit jegyzünk meg, hogy több nap óta mely buskomorságban szenvedett.

— Egy szemeli molnárhoz betört e napokban három rabló; a molnár éppen nem volt otthon, hanem a közeli faluban időzött, midőn tud-tára adták a malmába történt betörést. Hamar haza szaladt, s midőn belép, éppen nejét fojtogatták; ezt látva, felkap egy vas rudat s az egyik rablót azonnal leütötte, a másik kettő ezt látva megszö-kött. A leütve ott heverő utóbb magához jött, tár-sainak nevét megmondotta, de mintegy két óra mulva meghalt.

— Ó Kanizsán egy nő m. hó 19 én este szeretőjével férjét megfojtotta. Kanizsán ép akkor választás volt, s a gyilkosok a holttestemet az ut-czára akarták czipelni, hogy a gyilkosságot a vá-lasztási izgalom között megtörténnek állithassák. Ezt azonban észrevették, mindkettő nemesak fog-va van, de be is vallá a tettet.

— Egy királyné ereklényei. Az angol királynő több becses ereklények jöttöt birtokába, melyek az elhunyt Belhaven lord hagyatékából végrendeletileg maradtak rá. Ezek: egy gyönyörű ébenfaszekrény, melyet Stuart Mária egyik roko-nának ajándékozott; továbbá a szerencsétlen ki-rályné sajátkezűleg kötött pénzes zacskója, végre egy szépen fenntartott hajfűrtje, melyet halála előtt vágat le egy barátja számára fejéről. Az angol királynő külön üvegcsékényt készítettett ez ereklényeknek.

— (Beküldetett.) A „kalotaszegi olvasó-kör” ápril 1-én hirdett tavaszi közgyűlést a részvényesek tagok meg nem jelenése miatt ápril 15-ére d. e. 9 órára halasztotta el. Mely napon annyival inkább kértnek a részvényes tagok meg-jelenni, mivel a törvények nyilván rendelik: a hi-vataluokok ujra választatását minden tavaszi közgyűlésen s a választmány tudatni kívánja a részvényes tagokkal, hogy törvény elle-nére — a kitűzött hatánapon túl — hivatalát nem viendi. A választmány megbízásából. B-Hu-nyad, 1869. ápril 1. Soós Antal, egyj. jegyző.

— Nyilvános elismerés. Folyó 1869-i február 1-én a borbándi rom. kath. egyházmegye 76-dik számú telkén levő épületei tüzvész által el-hamvadván, a „Victoria” társaságnál biztosítva le-vén, az irt egyházmegye részéről alólirt nyilvános halaközönséget szavaz a tisztelt társaságnak a kár-terítési gyors eljárásért, s az ezen társaság-nál biztosítást minden egyházmegyei köz-ségnek lelkiismeretesen ajánlja. Borbánd, márcz. 1-én, 1869. Dörgő Károly, rom. kath. plébános.

— Nyilvános elismerés. Ez év febr. hó 22-ken Bereczben levő lakházam s minden gazdasági épületeim leégvén, a „Victoria” biztosít-társaság — melynél azok biztosítva voltak — a kár-felvetél és a biztosított s elégett érték azonnali kifizetése iránt intézkedett. Bár e hazai társasá-gnak ily gyors és méltányos eljárásához szokva va-gyunk, mégis minden hóporgár érdekében nem tehetem, hogy a „Victoria” t legjobb meggyőződes-ből és most már saját tapasztalatom nyomán is kiváló figyelmükbe ne ajánljam, még pedig annál méltóbban, mert nóha itt most „más biztosító tár-saságok is voltak érdekelve, mindazáltal én voltam első, kit a „Victoria” gyorsan, pontosan s minden hiány nélkül” helybeli érlyes ügynöke t. Fejér Dénes úr által kárpótoltt s kielégített. Kelt Berecz-ken, márcz. 1-én, 1869. Mátyás Antal.

— Apró hírek. Bulyovszky Lilla Pestre érkezett; egy hiszik fel fog lépni a német szinpa-don. — Odrý Lehel első pesti felléptéről dicső-ről szólnak az odaváló lapok. — Budán egy szol-gáló 500 frtot talált, gazdájának adta s ez a ka-pitányságnál bejelentette. Erdemes a feljegyzése. — Szegeden 132 rablót fogtak össze. Szép társa-ság. — Haynald érsek ápr. 27-én tartandja szék-foglalóját Pesten az akadémia ünnepélyes ülésén. — Szász-Sebesen közelebből egy fa-óriást dön-töttek le; átmérője tövével 7 és 1/2 láb.

Nemzeti színház.

Ápril 2-án „Macbeth” Kovács Gyula-val a czimzerepben. Dicsőretére válik Kovács-nak, hogy e cancanos világban minden szellemi erejét a nagy britt irtöl műveinek tanulmányozására fordítja. Valódi hivatással bíró színésznek nincs is dicsőbb földadata, mint e jellem-óriások betanulása. Macbeth alakja sokkal nagyobb szerű, sokkal ne-hezebb, semhogy az Kovácsnak mindjárt sikerül-hetett volna, de az akarat is elég és méltó az el-imerésre, ott, hol a czél oly magas és oly ne-hezen elérhető. Közönség kevés számmal, minek egyik oka az is lehetett, hogy az ily hosszú elő-adások, kivált ha még későn (esti 7 1/2 órakor) kezdődnek, éjtől előtt kevéssel végződnek, és így igen sok háztáj van, mely a színházi időt saját háztartásával egyhangzóba hozni nem tudja. A tö-városhoz a színházi előadások egyszersmint más-koir egész nyáron át 7 órakor kezdődnek; nem le-hetne ez nálunk is így; vagy nem lehetne leg-alább az ily hosszú előadásokat, minők: „Macbeth” és a „Zsidó hölgy” kivételesen hamarabb kezdeni?

Ápril 3-án: A női kar jutalmául, Halewy nagy operája, a „Zsidó hölgy.” A bérlo közön-ségén kívül igen kevesen gyűltek be, annyira, hogy, miként értesülünk, a jutalmazottaknak éppen sem-mi sem jutott, de sőt az igazgatónak jókora defi-citét eredményezett. Ez után ítélve azt kellene hin-

nünk, hogy a női kar nem érdemli meg a pártfo-gást, holott igenis megérdemli, sőt nincs okunk magunkat sem a női, sem a férfi karral megész-gyenezni. Vajjon a férfi kar jutalmajátékaul ked-den (ma) előadandó „Bank-bán” is ily eredményt fog felmutatni? A mi az előadást illeti, az tel-jesen sikerült volt. Dalfi (Elezár) hangjánál volt és mindvégig szépen énekelt, Mandokiné ME. (Iza-bella, Tannerné (Recha) kiegészítően működtek, végre Tanner bárha Gilbert szerepét kissé mélyen fekszik, igen szépen énekelt, s a kardalok szintén általá-nosan jól sikerültek.

Ápril 4-ken: „Pünkösdi királyné.” Szig-ligeti e kedves népszínművének mai előadása bár-mely elsőrendű színpadra beillt volna. Sz. Má-t-ray Lura megmutatta, hogy az elegancia és fi-nomság, kivált ha kellő clevenességgel párosul, a vigjátékok naiv szerepeiben is nagy előny, és hogy ő kedves megnyerő modorával és jeles művészet-vel nemesak az érzelemhez, hanem a kedély-hez is tud szólni, s mindkét téren egyaránt ural-kodik nézői fölött. Szilágyiné és Darai Károlina az operai részeket nagyon szépen énekeltek, Fe-jérváriné kedélyesen személyesíté Clementina vén szüzet, Kovács Gyula érdekes Zománczi, Takács kedélyes Oháti, Szilágyi eleven, mulatók Kelendy vala. Általában az előadás, a kis táncosok műkö-dését is beleszámítva, kitűnő sikerrel folyt le s a szép számú közönség teljesen megelégedve távozott.

Hivatalos értesítések kivonata.

Pályázat a dítról postamesteri állomásra ápr. 15-ig.

Árverések. Hunyadmegyében K.-Almásón fekvők aug. 14, nov. 6. — Verespatakon ház máj. 27, jun. 26. — Kolozsmegyében Mariselen fekvők ápr. 17. Ugyanott a törvényszéknél m.-gy. monos-tori fekvők máj. 27, jun. 30. Ugyanott Gyaluban fekvők ápr. 21. — Hunyadmegyében Várhelyen fekvők ápr. 20, máj. 21. Alsófehérmegyében Gáld-tón fekvők máj. 12, jun. 9. — Ugyanott Diomá-lon fekvők máj. 3, jun. 1.

Csöd. Szamosújvári kereskedő Zakariás Jó-zsef vagyona felett; tömeggondnok Merza Márton, perügyei ügyv. Zoltán Gábor, bejelentési idő máj. 31.

KÜLFÖLD.

A francia törvényhozótestület folyó hó 1-8-ai ülésében a belügyminiszter kijelenté, hogy a kor-mány nem fog fülhagyni a hivatalos jelöltségek rendszerével; azonban nem fog ellenizni némely oly jelöltségeket, melyeket hejden ellenzett volna. Nem fog rendszeres semlegességgel menni. A hivatalos jelöltségek elvét fönttartandja az ellenzék által használt választási eszközök miatt. Ez utóbbi a sereg s a kiadások leszállítását igéri. A kormány a hivatalos jelöltek választásában tekintettel van azon előbbi viszonyokra, melyek ezek s választók közt állanak fön. Ebben fekszik a függetlenség valódi aránya.

Berlin, ápril 2. A tegnapi „Nordd. Ztg.” a magyarországi választások eredményéről értekez-vén, azt hiszi, hogy nincsenek nehézségek, melyek a Deák-párt közlekedését, védelmét a szélsőbal el-len, az oppositio mérsékelt árnyalataihoz akadá-lyozná; hangsúlyozza, hogy az ellenzék ismételve alapulvül tűzte ki, hogy Magyarországnak Német-ország nemzeti kifejlődése iránt nem szabad ellen-séges indulattal lennie, hanem inkább mint önállá-sának további biztosítékát üdvözölnie kell azt.

Azon alkalomból, hogy Livora nagy ismét visszamegy helyére Párisba, az „Opinione”-nak egy párisi levelezője bonczkés alá veszi az állító-lagos olasz-francia szövetségről szóló híreket s egész határozottan ellentmond azoknak. Még há-boru esetében is — ugymond — melyre különben kevés a kilátás, mert hiányzik reá minden ok, Franciaországnak nincs szüksége szövetségre. Ott áll az magában teljesen fölszerelve, a legrövidebb idő alatt 400,000 embert levén képes kiállítani. Aztán Niel marsal kereken tagadott minden har-czias szándékot s a roppant hadikészülődéseket csak oda magyarázta, hogy azok Franciaországra nézve minden eshetőség között szükségesek. S épp e miatt Franciaországnak semmi szüksége szöv-et-ségre, mely csak arra vezetne, hogy ellenel is mihamarabb szövetségesen után nézzenek.

A szövetség nélkül álló Franciaországgal szemben például Oroszország, mely erős, defensív, de hatalmának meg nem felel offenzív erővel nem bír, annál biztosabban maradáand semleges, mivel az utóbbi időben Németországban történt változások ugy sincsenek egészen inyere, s politikai befolyá-sát nem kis mértékben csökkenték. De kik is le-hetnének Franciaország szövetségesei? Talán Ausztria és Olaszország? Mindkettőnek nagy szük-sége van a békére, s mint semleges hatalmak nagy szolgálatot tehetnek Franciaországnak. Utolsó eset-ben azonban nem lehetetlen éppen egy olasz-fran-czia szövetség; de az ilyennek aztán semmi köze egy távolos hadi esélyhez.

Páris, ápr. 1. A behívott féléri szabadságo-sok száma nem megy többre, mint azoké, a kik a tartalékból hazabocsáttattak.

Florenz, ápr. 1. A nyugtalanságok felől el-terjedt hírek tulesigáztak; a különböző pontokon megkísértett mozgalmak nem voltak összefüggésben egymással. Mazzini és a mozgalom főnökei a nép-nél a legeszkélyebb viszhangra sem találtak.

Genf, ápr. 1. Ma némi zájogás történt, öt személy elfogatott; az elfogottak kizabadítása iránti kísérlet meghiusult.

A „Prov. Corr.” megtámadja a szövetségi al-kotmányok a nemzeti szabadelvűek által kívánt átalakításait, melyek az egyes államok állását az alkotmányszerűség mérve alá szállítják le, s kár-hoztatja, hogy a nemzeti szabadelvűek ettől teszik függővé a birodalmi gyűlésnek sürgetős szövetségi szükségletekbe beleegyezését. A kormány az alkot-mány terén áll, s nem akarja saját jogait erősbíteni, hanem csak a szövetségi érdekeket előmozdítani. Eziránt a kormánynak nem szükséges engedményt tennie a birodalmi gyűlés részére.

A „Siècle” nek írják Barcelonából márczius 22-ről: „A több nap előtt a nemzeti munka vé-delme érdekében tervezett manifestatio tegnap ment ségbe. A város összes polgárai politikai vélemény-

különbség nélkül, fel voltak hívva a résztvevésre. A monarchisták, valamint a köztársaságbeliek előre engedélyt nyertek, hogy különböző társulataik, klubjaik és comitejaik zászlóit elől vihessék, s ez által nyíltan feltüntessék a pártok közötti egyetértést az ipar kérdésében. Igaz, hogy e kérdés nem csak Barcelonára, de egész Cataloniára nézve életkérdés. A menet hét óráig tartott, s legalább 100,000 ember vett benne részt, két zenekar, több nem volt található, és vagy 140 lobogó mellett, melyek mindegyike egy-egy terményt képviselt és jellegükkel volt feldisztve. A menet a polgári parancsnok lakása előtt megállott, mire aztán a rendező bizottság egy, ezer és ezer aláírásokkal ellátott kérvényt nyújtott át. Mondják, hogy más városok utánózni fogják a manifestációt, s remélik, hogy a cortes figyelembe veendő ez egyértelmű nyilatkozatokat.

Páris, márc. 30. A „Moniteur” felemlítvén a minisztertanács legközelebbi ülésében állítólag hozott határozatokról szóló híreket, így szól: A francia kormány elhatározta, hogy mindenütt, hol alkalom mutatkozik, békés értelembe fog működni, Poroszország irányában minden kihívástól tartózkodni fog s a Berlinből jövő felhivatalos támadásokat is felelet nélkül hagyandja.

A „Patrie” a francia-belga vasút-tígy tárgyában következő részleteket közli: „Brüsseltől márc. 26-káról írják, hogy egy darab idő óta Luxemburgban, Namur és Liège tartományokban, Luxemburgban, Dél-Brabantban és Flandria egy részében tüntetések történtek a végre, hogy Franciaországgal új gazdasági intézkedések tétessenek, és hogy az 1861-ki szerződés megújítása követeltesse. Mons, a középpont és Charleroi közsévidékének lakossága erősen indokolt kérvényeket intézett a kormányhoz, melyekben kimutatja, hogy a kérdés, mely itt szóban forog, a népesítésre nézve élet vagy halál kérdése. Belgiumban e pillanatban a közvélemény tökéletesen megfordult és a többség legkitűnőbb tagjai, kik a febr. 23-ai törvényt megszavazták, hangosan nyilvánítják tetszésüket a kabinet újabb békéltető magatartása felett.”

Zöld csütörtökön a Whitehall-kápolnában szokott ünnepélyvel osztattak ki a királynő szokott husvétii ajándékait — 5 felseje életkorának megfelelőleg — 50 éves férfi, s ugyanannyi éves nő közt. — Apróbb adományok nagy mennyiségben osztattak ki London és Windsor szegényei közt.

A charlisták nagy péntekre tervezett demonstratioja Jones Ernő emlékére a Trafalgar-Squaren nagyon jelentéktelen volt, a minden legkisebb rendezés nélkül ment végbe. A rendőrség nem avatkozott a dologba, hihetőleg azért, mert a parlament husvétii szünetét tartott, s így nem volt alkalom a parlamenti háztól köröskörül egy mértőföldnyi távolságra minden nyilvános menetet és tüntetést szigorúan tiltó törvény foganatbavételére.

Legújabb.

München, apr. 3. A képviselők kamarája, a bizottság indítványa folytán, a rendkívüli katonai hitelre a 4³/₄ millió helyett csak 1¹/₁₀ milliót engedélyezett, és a kormánynak azon indítványát, hogy az észak-német szövetség szállítását fel hasonló kaliberű fegyverek iránti egyezkedésre, elvetette a kamara.

Páris, apr. 3. Lavalette marquis tegnap fogadta Frére-Orban belga minisztert; a császár pedig ma fogadta a nevezettet. Biztosan állítják, hogy a császár levelet intézett Forcade La Roquette-nek, melyben ez utóbbinak — közelebb mondott beszéde alkalmából — üdvözlését fejezi ki.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyíltér.*

A „Magyar Polgár” hasábjain kezdenek ismét megjelenni Felső-Fejérmegyét érdeklőleg némi alaptalan, légből merített tudósítások, melyek mintán a megyében a legjobb rend és hangulat uralkodik, alkalmasint némely a megye előtt hivatalos csinjakról ismeretes malecontante egyének tollaiból eredhettek, kiknél jellemről elég tanúbizonyságot nyújt már azon körülmény, hogy noha nem elég bátrak netalan lehet, de mindenesetre képzelt sérelmeik orvoslását a maga útján a kormánynál keresni, de mégis nem pirulnak névtelenül az olvasó közönséget mystificálni, miért is felhivatalos tudósítások valódiságára nézve nevéik aláírásával a kezességet magukra vállalni, ellenesetben ezennel rágalmozónak nyilvánítottatnak.

Többek nevében

Egy f.-fejérmegyei birtokos

*) Az e rovatban megjelenő cikkekért csak a saját hatósággal szemben vállal felelősséget a szerk.

HIVATALOS.

(170)

Hirdetmény.

Maros-Vásárhelyt a városi közönségnek, a város szélébe a Maros vizén lévő hatkúvii lizetlő malma folyó év április 26-án reggeli 9 órakor, a tanácsháznál köz-árverésen folyó év május 1-től 1871. december 31-ig terjedőleg haszonbérbe kiadatik, miről árverezni szándékozik a következő utasítás mellett értesítettnek:

1. 200 frt bántpénz beteendő.
2. Idegenek politikai és erkölcsi magaviseletéről községi hivatalos bizonyítványt előmutatni kötelesek.
3. Biztosítékul az évi haszonbér készpénzben, vagy értékpapírban — börzei árfolyam szerint letéve, fogadtatik el; — vagy az fekvőkben a haszonbért kétszeresen felelőleg kimutatandó.
4. A több árverési feltételek a tanács irodájában megtekinthetők.

Maros-Vásárhelyt, 1869, március 24-én

a városi Tanács.

(169)

Malom-bérlet.

A m.-vásárhelyi ev. ref. egyház ezennel köz tudomásra hozza, hogy a Maros vizén lévő részben emeletes lizetlő malmait 6 köre a rendes, 8 köre pedig egészen ujan beállított vas szerkezettel, 1869 május hó 1-jétől kezdődőleg 10 egymástutáni évekre folyó év április hó 22 kén 10 órakor az egyház Szentgyörgy utcai 1087. sz. alatti iskola házában tartandó közárverésen bérbe fognak adatni.

A kikálitási ár évenkénti 9000 frt o. é. az árverező kötelesek 10% bántpént készpénzben letenni, és egy évi haszonbérig feléről biztosítási képességüket tanúsítani; ugyanezek írásbeli ajánlatokhoz is melléklendők.

A bérlet tárgyaitól és feltételeiről h. felügyelő gondnok mltsa. Szent Györgyi Imre urnál lehet értesülni, kívánatra ezen felvilágosítások és feltételek bérmentelen meg is küldetnek.

M.-Vásárhelyt, 1869 mártius 30-án.

Az ev. ref. egyházi tanácsból

sz. 313.

(168)

Pályázat.

Alólt m. k. pénzverde kebelében egy 1 frt 30 kr. napidíjjal ellátott kezelési-díjnak állomás megüresedvén, ennek betöltésére négy heti határidővel pályázat hirdetettik. Pályázóktól megkívántatik, miszerint e pénzverdéhez benyújtandó kérelmükben végzett 8 gymnasiumi osztályt vagy főrealtanodát és a magyar s német nyelvbeni jártasságot matassák ki.

Gyulafehérvárt, 1869 Március 27-én. A m. kir. pénzverdétől.

Szám 430. 1869 közg.

(154)

(3-3)

Hirdetmény.

S. Szt. György város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az erdélyi felsőes királyi főkörmányszéknek 1869 mártius 4-én kelt 4900 számú jóváhagyása folytán a város közönség majorsági javaihoz tartozó herceg Schwarzenberg csarnok nevet viselő épület körüli (reperatio) újítások ugyanezen épületben lévő nagyerem újjáalakítása 4377 fr. 6 kr
és végre egy áruháznak a felépítésére 1154 fr. 87 kr
az árcsökkentés ezen városi tanácsháznál 1869 április 20-án délután 9 órakor fog megtartatni, mire a vállalkozni kívánók 5% bántpénzzel magokat ellátva azon megjegyzéssel értesítettnek, hogy ezen javítási és építkezési tárgyakra vonatkozó feltételek és mérnöki tervek ezen város tanácsánál a hivatalos órákban megtekinthetők.

S. Szt. Györgyön, a városi tanácsnak 1869 március 11-kén tartott üléséből.

NEM HIVATALOS

HELDENBERG VICTOR

Nagy-Szebenben,

tisztelettel jelenti hogy nála, egészen új, a BÉCSI LIRE- valamint a bécsi, müncheni és párisi műkiállításán jutalom-érem által kitüntetett SCHWEIGHOFER és FIJA híres gyárában készített

ELADÓ ZONGORÁK

található és hogy ezen gyárakkal egyezkedésénél fogva, e zongorákat Nagy-Szebenben helyt, a bécsi gyárdi szerint eladhatja.

Szállítások alkalmával minden zongoráért csak 10 forint o. é. bégöngyölési díj számíthatik. (159) (2-12)

Bécsi árjegyzékek kívánságra bérmentesen elküldetnek. Illő jóállás váltaltatik.

Popp J. G. gyak fogorvos rnak,

Bécs, Stadt, Bognergasse Nro. 2.

Velenceze, febr. 11. 1868.

Tekintetes úr!

173

(1-3)

En már tíz év óta használok önnek Anatherin szájjvizét a legfényesebb sikerrel, és Mantuában valamint itt Velenceben tartózkodásom alatt mindig helybeli kereskedőktől vettem és jónak találtam.

Hanem a legutolsó itt vásárolt üveg Anatherin-szájjviz használata után tökéletesen meggyőződtem, hogy nemcsak minőségre, hanem mennyiségre nézve is (1/3-dal kevesebb) hamis.

Bátorkodom tehát tktes urnak egyenesen alkalmatlankodni azon kéréssel, hogy nekem jeles Anatherin-szájjvizből, azon minőséggel, mint a milyent Mantuába küldött volt, azonnal tíz (10) üveggel küldeni méltóztassék, a minek árában 14 (tizenegy) fto o. é. ide zárok.

aláz. szolgálja:

dr. Bergamin F. mérnök.

Kapható: Kolozsvárt: WOLFF J., Dr. H. N. C. Gy. ENGEL J. és BINDER gyógyszereszek és KÁRVÁZ J. Tordán: Wolf gyógyszerész. Dévény: Krémer Sámuel. Devén: Bosniaki és Gergely. Medgyesen: Polbert gyógyszer. Nagy-Enyeden: Oberth J. gyógyszer. M.-Vásárhelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szászvároson: Leonhardt. Szász-Régenben: Traugott és Wachner. Zilahán: Weiss gyógyszer. Sz.-Somlyón: R. Tarsa Imre. Kézdi-Vásárhelyt: Nagy Jakab. Bözörményben: Lányi J. gyógyszer. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Szinyér-Váralján: Gerber gyógyszer. Szebenben: Sill Mih. Müller gyógyszer. Zóhrer, Steiner. Brassóban: Fabik gyógyszer. Jekelius gyógyszer. Anken C. és társa. Károly-Fehérvárt: Wagner könyvtáros. Segesvárt: Markus Fr. Teutsch J. B. Misselbacher. Besztercén: Dietrich és Fleischer. Tergovits Ed. Nussbeck, Textoris G. M. Nyír-egyháznál: Ba. csi B. gyógyszer. Reich, Pavlovich. Balázsfalván: Fülöp és társa. N.-Almásán: Beck M. Gy.-Sz.-Miklósán: Mikó M. Sz.-Udvarhelyt: Beczsi Em. Földvár: Temmer E.

! A tavaszi idényre!

Czetz János és Társa

(Kolozsvárt, középütea Folly-ház.)

Női- és férfi divat raktára dúsan el van látva a legújabb s leg-

izletesebb selyem,- bársony,- s gypaju-szövetű

női- tavaszi öltönyök,

színes és fekete selyem, puplin, alpakka, zsánszán és

tiszta kecskeször sima és sötétis női- ruha-kelmékek.

Erkeztek nagyválasztásban zsakone, gázé, batiszt és jó

mosó karton kelmék,

egészen új berlini sétakendők.

Kaphatók új tavaszi- és nyári napernyők,

női-topánok és linum kesztyűk.

Valódi rumburgi, hollandi és kreasz-vásznak, asz-

talneműek, asztal- és ágyterítők, szőnyegek.

Selyem, kazmér és pique-paplanok.

A legszebb s izletesebb selyem, damaszt, ripsz, szőr és kre-

ton butor-szövetek.

Bécsi butor-raktárunkban folytonosan kaphatók ugy egyes- mint Sta-

firunghoz szükséges rendbeli butordarabok rendkívül jutányos

árakért. (136) (6-6)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan igazittatnak.

Kelme-mintákkal szolgálunk.

Előfizetési felhívás

„Századunk”-ra.

Lapvezér:

Fel. szerkesztő:

Klapka György, Urvári Lajos.

Az évnegyed fordulatkor ezennel tisztelettel felhívjuk a szabadelvű magyar közönséget a lapunkra való előfizetésre.

A „Századunk” megjelen naponként a legnagyobb magyar lapok alakjában. Országgyűlés alatt, közölve minden fontos beszédet, naponként adunk mel-

lékletet, s az érdekes tárgyalásokkor, rendkívüli esti lapokat. Regény-mellékletünkben legközelebb Dumás Sándor legnagyobb rendkívüli ér-

dekés: „A tüzsízt” című regényét közöljük, ezt követni fogja egy nagyobb re- gény Urvári Lajos s egy kisebb S. V. a „Vörös Könyv” szerzőjétől.

Minden új előfizetőnk a „Vörös Könyv” eddig megjelent ré- szeit egy tömör kötetben díjtalanul veendi; s kérjük a megrendelések minél előbbi megtételét, hogy példányokkal még szolgálhassunk.

Előfizetési ár: apr.-jun. évnegyedre 5 ft, apr.-szept. félévre 10 ft, apr.-decz. kilenc hónapra 15 ft.

Előfizethetni Pesten a kiadóhivatalban (hold-utca 4.) vagy a szerkesztő- ségnél (Kristóf-tér 1. sz.). Vidéken minden kir. posta-hivatalnál.

Pest, márc. 14. 1869.

(140)

A „SZÁZADUNK” kiadó hiv.

KARLSBAD.

Természetes ásványvizek.

Schlossbrunn, Mühlbrunn, Sprudel.

1 láda (50 kancsó) 11 ft., 1 láda (50

palack) 14 ft. o. é.

Pakolás ingyen.

A széküldött Karlsbadi vizet otthon éppen úgy kell használni, mint a forrástól. A rendes adag minden reggel egy üveg ásványvíz, a melyet 20 percnyi időközben, hidegen vagy felmele- gitve, szabadban mozgás mellett, vagy otthon, a szükség esetében az ágyban kell venni. A széküldött Karlsbadi víz hajó-erények fokozására csak egy kávéskanál üvegő sötéleltetés szükséges.

A töltés és széküldés már megkezdődött, Karlsbad, márciusban 1869.

Saját raktárai Bécsben: Maximilianstrasse 5. Tuchlauben 14.

„zum rothen Igel.”

Buzogó só.

1 üveg á 1 font 3 ft. o. é.

Buzogó szappan.

1 gyöngy á 1/2 font 35 kr. o. é.

(117) (2-3)

Litzitazio nélkül is lehet olcsón venni.

(139)

Bogdán István

Női és férfi divat üzletében

KOLOZSVÁRTT

b. Wesselényi ház 166. szám

Mig az idei nyári kelmék megérkeznek, a múlt időszakról visz- sza maradt nagy választéku, ruha szövetek, a n. érdemü t.

cz. közönség előnyére feltűnően

leszállított árban

adatnak el. —

Vidéki megrendelések azonnal teljesítettnek

Dobozó nélkül.

Eladó üzlet.

Kolozsvárt, a főpiacson, a nagytemp- lom átellenében, az

„István”

czég alatt levő kereskedés örök áron

eladó. — Bővebb tudósítást a tulaj-

(174) donosnál. 1-3

(171)

(1-3)

Jelentés.

Nádszékek fonása és kárpitos mun- kák nálam legjutányosabb árban elfogad- tatnak, és jól és pontosan elkészítettnek, hídelve, királyutca 565 sz. a. a vízföldi oldalon,

RÓTH JÁNOS.

(172)

(1-3)

1869 április 15-én

nyeremény húzása a cs. kir. osztrák

1864-diki állam. kölcsönnek. A kölcsön

nyereményei: 250,000, 220,000,

200,000, 150,000, 50,000,

25,000, 15,000, 10,000, 5,000 sat.

Törvényesen bélyegzett részlet-

jegyeket, melyek addig érvényesek,

a mig azokra egy nyeremény huszad-

része 250,000 frttól 155 frtig

esett, ajánlanak az összeg beküldése

vagy postai utalvány mellett darab-

ját 8 frton,

dar. 70 frt 20, dar. 155 frt.

Rotschild és társa,

Postgasse, Nro. 14. Bécs.

Elárúitók felvétetnek.

(156)

(2-3)

Haszonbéri hirdetmény.

Nemes Dobokamegyébe kebelezt Búza

helységében, egy 1700 hold kiterjedésű

tagosított fekvő birtok járandóságával, boz-

áz tartozó lak és gazdasági épületekkel,

folyó 1869-ik év áprilise 24-kén kezd-

ve, több évekre bérbe kiadó. — Ertekezni

lehet felette, Alsó-Zsukon, jószág igazgató

Szilassy Nagy Jánossal, vagy pedig

ügyvéd Szentiványi Ferenczcel

Kolozsvárt, bel-magyarutca 437 sz.

A főpiaczra nyíló

szép kiadó

szállás

van a Fröhlich-háznál a 2-dik

emeleten. (158) (2-3)

Ertekezhetni Demjén László

könyvkereskedésében.

(160)

(3-3)

Többféle száraz

deszka, lécz,

zsenedely és sassa

eladó, kül-magyarutca

224 szám alatt.

(161)

(2-3)

Rögtöni elutazás

miatt, egy jó

Zongora

jutányos áron

eladó.